

Міністерство освіти і науки України

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського

Харківський національний педагогічний університет ім. Г.С. Сковороди

Національний університет фізичного виховання і спорту України

Харківська державна академія культури

ТЕНДЕНЦІЇ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА У КОНТЕКСТІ КУЛЬТУРНО-ОСВІТНІХ ПРОЦЕСІВ

Збірник наукових праць

І Всеукраїнської науково-практичної конференції

23-25 травня 2024 року

Полтава -2024

Глобалізація справляє багатогранний вплив на сучасне хореографічне мистецтво, сприяючи його розвитку та збагаченню новими ідеями і технологіями. Крос-культурна співпраця, економічні можливості, інноваційні освітні підходи та роль медіа створюють нові умови для розвитку танцювального мистецтва. Водночас важливо зберігати та підтримувати культурну ідентичність, щоб уникнути уніфікації та зникнення унікальних танцювальних традицій. Хореографічне мистецтво, як відображення сучасного світу, продовжує еволюціонувати під впливом глобалізаційних процесів, відкриваючи нові горизонти та можливості для творчості.

Коваль К.О., студент
*Національного університету «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка».*

Горголь П.С., заслужений працівник культури України, доцент
завідувач кафедри хореографії і танцювальних видів спорту
*Національного університету «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»*

ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ТАНЦЮ «ПОЛОНЕЗ»

Полонез (пол. *polonez*) — урочистий танець-хід в помірному темпі, що має польське походження. Виконується як правило на початку балів, підкреслюючи урочистий, піднесений характер свята. У полонезі танцюючі пари рухаються за встановленими правилами геометричних фігур. Музичний розмір танцю — $\frac{3}{4}$ [1].

Танець виник у Польщі близько XV століття під ім'ям «ходзоний» (пол. *chodzony*) спершу полонез був виключно весільним танцем. Потім, трохи видозмінившись, він зробився невід'ємним атрибутом будь-яких народних

урочистостей. Саме величний полонез відкривав танці на будь-якому народному святі.

Часто розмірений і плавний полонез перемежовувався іншими народними танцями, такими як мазурка або оберек: весела молодь, зробивши кілька фігур полонезу, без відома музикантів прискорювала темп і переходила до більш швидким танців. Оркестр у таких випадках слідував за танцюючими. Потім, втомившись від швидких і складних рухів мазурки або оберека, молодь також раптово знову переходила на полонез. У результаті часто полонез не тільки починав, але і закінчував танці, ніби обрамляючи їх.

У всіх областях Польщі народний полонез танцювали з приспівками. Той хто заспівав найкрасивіший куплет отримував право вести танець. Його, у свою чергу, міг змінити через кілька фігур новий переможець. Полонез був одним із найулюбленіших поляками народних танців [2].

Його, порівняно, просту хореографію селяни старанно прикрашали додатковими деталями. Наприклад, у XVI-XVII століттях дівчата танцювали ходзоний у вінках. Йдучи одна за одною, дівчата потайки зиркаючи на юнаків, що слідували за ними. Потім дівчата знімали вінки і дарували їх хлопцям, які їм подобалися і своїм коханим, і тільки після цього складали пари танцю. Юнаків та дівчат змінювали сімейні пари. Молодим людям у таких випадках не дозволялося танцювати з заміжніми жінками або вдовами.

У Польщі полонез набув поширення і в духовній музиці. Багато популярних польських колядок, що виконуються в костелах на Різдво, мають форму полонезу, наприклад: «У яслах лежить» (пол. «W żłobie leży»), «Нині в Віфлеємі» (пол. «Dzisiaj w Betlejem»), «Народжується Бог» (пол. «Bóg się rodzi»). Серед музикознавців зустрічається думка, що релігійні тексти цих колядок були покладені на музику існували задовго до того народних танців.

Музична форма полонезу набула широкого поширення. Зразки полонезу зустрічаються в сюїтах і партитах І. С. Баха, Г. Ф. Генделя, в творах В. А. Моцарта, Л. Бетховена, К. М. Вебера, Ф. Шуберта; широкий розвиток цей музичний жанр отримав у творчості Ф. Шопена.

У XVII столітті полонез став популярним у всій Європі і отримав свою нинішню назву. Нехитрий народний танець «ходзоний» отримав звучне ім'я «полонез» і став танцем привілейованих класів.

Список літератури

1. Факультет хореографічного мистецтва: танець Полонез - Польща для українців, 2012.
2. Полонез - факультет хореографічного мистецтва, 2022.

Крат М.О., студент
*Національного університету «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка».*

Горголь П.С., заслужений працівник культури України, доцент
завідувач кафедри хореографії і танцювальних видів спорту
*Національного університету «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»*

ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ІРЛАНДСЬКИХ ТАНЦІВ

Краса і експресивність ірландських танців здавна викликали масу позитивних емоцій у глядачів. Емоційний танець зачаровує, роблячи присутніх учасниками розгортається дії. Щоб зрозуміти «душу» ірландського танцю, потрібно заглибитися в непросту історію становлення і розвитку Ірландії.

Галли - перші поселенці, які вважаються засновниками Ірландської держави, з'явилися через моря. Кочові племена галлів намагалися влаштуватися в різних країнах Західної Європи і у Франції, але з появою Римській Імперії, вони практично всі були знищені. З усіх численних поселень цього гордого народу залишилися тільки поселенці Ірландії. До сих пір ця земля зберігає давні звичаї та вірування своїх перших засновників.